

B.A. Semester - 5 (CBCS) Examination

July-2025 (Old Course)

SANSKRIT: P13 DHARMSHASHTRA ANE MANUSMRUTI (ADHYAY 7) (CORE - 13)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરી સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Explain with translation any two of the following verses. (14)
- (૧) અરાજકે હિં લોકેડસ્મિન્સર્વતો વિદ્રુતે ભયાત્ ।
રક્ષાર્થસ્ય સર્વસ્ય રાજાનમસૃજત્પ્રભુઃ ॥
- (૨) સર્વો દણ્ડજિતો લોકો દુર્લભો હિં શુચિર્નરઃ ।
દણ્ડસ્ય હિં ભયાત્સર્વ જગદોગાય કલ્પતે ॥
- (૩) ઉત્પાય પશ્ચિમે યામે કૃત શૌચઃ સમાહિતઃ ।
હુતગ્રિર્બ્રાહ્મણાંશ્ચર્ય પ્રવિશેત્સ શુભાં સભામ ॥
- (૪) સામ્રા દાનેન ભેદેન સમસ્તૈરથવા પૃથક્ ।
વિજેતું પ્રયતેતારીત્ર યુદ્ધેન કદાચન ॥
- પ્રશ્ન-૨ ધર્મશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વર્ણવો. (૧૪)
- Que-2 Explain the origin and development of 'ધર્મશાસ્ત્ર' । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૨ મનુસ્મૃતિ શૈલી પર નોંધ લખો.
- Que-2 Write a note on style of 'મનુસ્મૃતિ'.
- પ્રશ્ન-૩ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય- ૭માં મનુના રાજદંડ વિષયક વિચારો પર નોંધ લખો. (૧૪)
- Que-3 Write a note on Manu's thoughts on રાજદંડ in 7th chapter of 'મનુસ્મૃતિ' । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ શ્રુતિ તથા સ્મૃતિ વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- Que-3 Differentiate between the શ્રુતિ and સ્મૃતિ.
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય- ૭માં વર્ણવાયેલ "વ્યુહરચના" પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
- Que-4 Write detail notes on "વ્યુહરચના" according to 7th chapter of 'મનુસ્મૃતિ' । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ મનુસ્મૃતિ અધ્યાય- ૭નાં આધારે રાજાના કર્તવ્યો અને વ્યસનો પર ચર્ચા કરો.
- Que-4 Discuss the functions and addictions of the king according to 7th chapter of 'મનુસ્મૃતિ' ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write short notes on any two of the following. (14)
- (૧) દુર્ગાણિ ।
(૨) દૂતમીમાંસા ।
(૩) ષાઙ્ગુણ્યમ્ ।
(૪) મનુસૂચિત કરવિદ્યાનમ્ ।
